

MENCARI KEBENARAN: ANTARA KEPERCAYAAN TRADISIONAL, SAINS DAN AGAMA

Zainal Kifli b Abdul Razak
Fakulti Sains Gunaan, Universiti Teknologi MARA Pahang

ABSTRAK

Pada asasnya sistem kepercayaan manusia boleh dikelaskan kepada tiga iaitu kepercayaan tradisional, sains dan agama. Kepercayaan tradisional adalah kepercayaan yang diwarisi daripada nenek-moyang. Sains adalah ilmu yang diperolehi daripada kajian secara sistematik ke atas alam fizikal. Sementara agama adalah kepercayaan yang berasal daripada wahyu dan berteraskan ketuhanan. Oleh kerana kepercayaan tradisional tidak mempunyai asas yang kukuh maka banyak teori dalam sistem kepercayaan ini yang kini dianggap tidak boleh diterima oleh akal, terutamanya apabila banyak fenomena alam telah dapat dijelaskan oleh ilmu sains. Sains pula, walaupun diasaskan kepada kajian yang sistematik, tetapi dari sudut falsafah kebenarannya masih boleh dipertikaikan. Kebenaran mutlak hanyalah boleh didapati dalam Islam iaitu ajaran yang diwahyukan oleh Allah kepada Nabi Muhammad s.a.w. Kertas kerja ini membincangkan perbandingan di antara ketiga-tiga sistem kepercayaan ini dengan tumpuan diberikan kepada aspek falsafah sains.

PENDAHULUAN

Telah diketahui umum bahawa setiap sesuatu kejadian di dalam alam ini berlaku menurut hukum-hukumnya yang tersendiri. Hukum-hukum inilah yang telah cuba difahami oleh manusia sejak zaman-berzaman. Manusia menggunakan akal fikiran dan pancaindera untuk menghasilkan rumusan-rumusan yang kemudiannya dijadikan hukum-hukum alam semesta. Namun begitu, seringkali sesuatu rumusan yang dibuat tanpa pemerhatian yang terperinci akan menghasilkan hukum yang tersimpang daripada hakikat yang sebenar. Oleh itu, setiap rumusan yang dibuat harus disokong oleh kajian yang lebih teliti supaya ia akan menghasilkan hukum yang lebih hampir kepada gambaran yang sebenar.

Di zaman awal peradaban manusia proses merumuskan hukum-hukum ini hanya dilakukan melalui pemerhatian dan berfikir tanpa ada sebarang kajian lanjut yang dilakukan. Maka lahirlah ahli-ahli falsafah yang cuba menjelaskan setiap apa yang dialami oleh pancaindera dan kemudian merumuskannya ke dalam bentuk hukum-hukum alam yang lebih universal.

Era seterusnya ialah perkembangan ilmu sains di mana hukum-hukum serta teori-teori tidak dibuat hanya berasaskan kepada pemerhatian sahaja tetapi ia harus disokong oleh bukti-bukti eksperimen. Sains telah berkembang dengan begitu pesat dan berjaya menjelaskan banyak perkara yang sebelumnya tidak difahami oleh manusia. Ia telah berjaya diterima oleh manusia sejagat walaupun pada awalnya ia dipandang dengan penuh prasangka oleh sebahagian masyarakat. Kejayaan ahli-ahli sains dalam melahirkan hukum-hukum dan merungkaikan pelbagai persoalan tentang alam ini telah menyebabkan ramai yang menganggapnya sebagai suatu kebenaran yang mutlak (absolute truth). Ketaksuban kepada sains telah sampai ke suatu tahap yang begitu ekstrim (melampau) sehinggakan ada yang beranggapan bahawa sekiranya sesuatu itu tidak dapat dibuktikan secara saintifik maka ia tidak boleh diterima oleh akal.

Namun begitu ada kalanya timbul konflik di antara sains dan agama apabila konsep ketuhanan sengaja dipinggirkan oleh sains. Bagi sains moden konsep "Tuhan" adalah sesuatu yang tidak saintifik sedangkan setiap agama tidak dapat dipisahkan daripada konsep ketuhanan. Dengan ini sains moden dan agama menjadi dua anutan yang berbeza. Maka disini timbullah suatu persoalan: Sejauh manakah sains dapat diterima sebagai suatu kebenaran? Persoalan ini akan dibincangkan di dalam artikel ini.

BERBAGAI KEPERCAYAAN TENTANG HUKUM ALAM TABII

Alam fizikal adalah suatu sistem alam yang dapat dirasai oleh pancaindera manusia samada secara langsung atau melalui perantaraan rekaan tertentu. Setiap fenomena di dalam alam ini adalah tertakluk kepada hukum-hukumnya yang sering disebut sebagai hukum alam tabii atau sunatullah. Dalam

percubaan manusia untuk memahami hukum-hukum ini maka berbagai-bagai teori telah dikemukakan oleh ahli-ahli fikir dari semasa ke semasa. Walaubagaimanapun, keterbatasan fikiran manusia menjadikannya begitu sukar untuk mengemukakan sesuatu teori yang dapat menjelaskan fenomena alam dengan jelas dan tepat. Persepsi manusia mengenai sesuatu adalah berbeza dan ia turut dipengaruhi oleh latarbelakang pemikirannya seperti agama, budaya atau doktrin-doktrin lain. Hasilnya, apabila sesuatu teori mengenai sesuatu fenomena dikemukakan, ia tidak bersifat neutral. Dengan ini wujudlah berbagai-bagai sistem kepercayaan yang menjadi anutan manusia.

Pada asasnya sistem kepercayaan mengenai tabii alam fizikal dapat dibahagikan kepada tiga iaitu yang berteraskan fahaman tradisional, berteraskan sains dan berteraskan agama. Ini tidaklah bermakna bahawa seseorang itu akan hanya berpegang kepada satu sistem kepercayaan pada satu masa. Seorang individu mungkin, dan biasanya akan berpegang kepada lebih daripada satu sistem kepercayaan pada suatu masa. Walaupun begitu, tidak timbul konflik di antara sistem-sistem tersebut kerana setiap orang akan meletakkan suatu sistem di tahap yang lebih dominan daripada sistem-sistem yang lain.

Fahaman Tradisional

Fahaman tradisional yang dimaksudkan di sini ialah suatu kepercayaan mengenai hukum alam tabii yang dibawa secara turun-temurun daripada nenek moyang dan tidak berasaskan kepada wahyu atau teori saintifik. Kebanyakan hukum-hukum dalam sistem kepercayaan ini adalah bertentangan dengan teori saintifik dan tidak kurang juga yang boleh dikaitkan dengan khurafat atau syirik. Sistem kepercayaan ini adalah tidak global iaitu ia berbeza-beza mengikut kumpulan etnik.

Francis Bacon (1561 – 1626) menggariskan beberapa ciri-ciri budaya pemikiran dalam fahaman tradisional yang bertentangan dengan penghujahan logik (Thompson 2003). Pertamanya ialah kecenderungan untuk mengamalkan diskriminasi dalam soal menerima atau menolak sesuatu pemerhatian. Apabila terdapat suatu pemerhatian yang selari dengan kepercayaan yang selama ini diterima-pakai maka ia dianggap sebagai pengesahan ke atas kepercayaan tersebut. Sebaliknya jika pemerhatian itu bertentangan dengan kepercayaan yang telah menjadi pegangan, maka ia dengan sendirinya akan tertolak dengan alasan bahawa ia berlaku di luar keadaan normal.

Keduanya ialah penerimaan secara membata tuli pendapat-pendapat yang dikemukakan oleh tokoh-tokoh atau kumpulan tertentu yang dianggap sebagai tidak boleh dipertikaikan. Kedua-dua ciri ini menurut Bacon adalah di antara beberapa faktor yang membantutkan perkembangan ilmu pengetahuan dalam sistem kepercayaan ini. Oleh itu fahaman tradisional adalah suatu sistem kepercayaan yang bersifat statik, iaitu ia tidak mengalami perubahan. Ini adalah kerana doktrin fahaman tradisional itu menekankan kepada penerimaan sesuatu rumusan itu secara taklid yang membata-tuli.

Pemikiran Saintifik

Sains adalah ilmu tentang ciri-ciri alam fizikal di mana dalam ilmu ini rumusan-rumusan dibuat berdasarkan kajian-kajian yang dijalankan secara teliti dan sistematik. Di dalam Kamus Dewan, sains ditakrifkan sebagai “ilmu pengetahuan yang teratur (sistematik) yang boleh diuji atau dibuktikan kebenarannya”. Sementara The American Heritage Dictionary mentakrifkan sains sebagai “pemerhatian, pengesahan, penghuraian, kajian dan penjelasan teoritis mengenai fenomena”. Perkataan fenomena seperti yang ditakrifkan oleh laman web Yahoo bermaksud “suatu kejadian, keadaan atau fakta yang dapat dirasai oleh pancaindera”.

Berbeza dengan fahaman tradisional yang bersifat statik, sains adalah suatu ilmu yang bersifat dinamik di mana perkembangannya adalah melalui kajian yang berterusan. Sains berkembang melalui suatu siri kajian dan pembentukan teori yang dipanggil kaedah saintifik. Melalui kaedah ini kajian sains bermula dengan pemerhatian ke atas fenomena alam. Seorang ahli sains akan mengkaji sesuatu fenomena secara lebih sistematik dengan menjalankan eksperimen. Eksperimen ialah simulasi kepada suatu fenomena yang dibuat dengan cara memencilkannya di dalam suatu sistem yang diramalkan boleh memperlihatkan fenomena tersebut. Eksperimen dilakukan secara sistematik supaya faktor-faktor yang menyebabkan terjadinya fenomena tersebut dapat dikaji dengan lebih jelas. Hasil daripada suatu eksperimen ialah keputusannya yang kemudiannya ditafsirkan oleh ahli sains dalam bentuk kesimpulan. Apabila sesuatu prosedur eksperimen diulangi ke atas berbagai-bagai subjek maka

kesimpulan daripada kesemua eksperimen tersebut akan menghasilkan suatu pernyataan am yang dinamakan hukum. Hukum-hukum adalah biasanya dinyatakan dalam bentuk pernyataan matematik walaupun ada juga hukum yang hanya merupakan satu pernyataan kualitatif. Suatu hukum yang diperolehi daripada kajian saintifik hanya memberikan maklumat mengenai kelakuan sesuatu subjek yang dikaji atau mengenai kaitan di antara sesuatu parameter dengan parameter yang lain. Namun begitu ia tidak menjelaskan kenapa sesuatu subjek berkelakuan demikian.

Seterusnya ahli sains akan cuba memberikan penjelasan ke atas fenomena tersebut dengan menggunakan hipotesis. Hipotesis ialah suatu penjelasan tentatif atau model yang dapat menjelaskan tentang sesuatu fenomena. Suatu hipotesis bukan hanya akan menjelaskan fenomena tersebut tetapi ia juga akan meramalkan fenomena-fenomena lain. Kajian seterusnya yang akan dijalankan oleh ahli sains ialah menjalankan eksperimen-eksperimen untuk menguji ramalan-ramalan yang dihasilkan oleh hipotesis tersebut. Sekiranya keputusan eksperimen mendapati bahawa ramalan itu salah maka hipotesis itu akan ditolak atau diubahsuai. Sebaliknya jika sesuatu hipotesis dapat menjelaskan keputusan berbagai-bagai eksperimen yang dijalankan itu, maka ia akan mencapai status teori. Dengan perkembangan sains maka banyak fenomena-fenomena baru ditemui dan sesuatu teori akan terus diuji apabila kajian ke atas fenomena-fenomena ini dilakukan. Kerap kali dalam perkembangan sains sesuatu teori terpaksa diubahsuai supaya ia dapat menjelaskan sesuatu fenomena yang baru ditemui.

Satu aspek yang penting dalam melakukan sesuatu eksperimen yang saintifik ialah metodologi yang digunakan untuk mencapai sesuatu kesimpulan yang sah. Kesimpulan daripada sesuatu eksperimen mungkin berbentuk kuantitatif atau kualitatif. Kesimpulan yang berbentuk kuantitatif ialah yang berkenaan dengan nilai yang diperolehi daripada sesuatu pengukuran. Di sini faktor peralatan atau kaedah pengukuran yang digunakan akan memainkan peranan yang penting. Kesimpulan yang berbentuk kualitatif pula ialah suatu kesimpulan yang tidak melibatkan angka. Contohnya ialah pengelasan subjek yang dikaji ke dalam sesuatu kumpulan tertentu atau kesimpulan yang berbentuk pengesahan atau penafian terhadap sesuatu kenyataan. Terdapat juga keadaan dimana kesimpulan dalam bentuk kualitatif mesti dibuat berdasarkan pengukuran kuantitatif.

Justifikasi samada untuk mengesahkan atau menafikan sesuatu pernyataan adalah suatu perkara yang kritikal dalam membuat sesuatu kesimpulan dan ia banyak memainkan peranan dalam perkembangan teori-teori sains. Oleh itu pemerhatian yang diperolehi daripada suatu eksperimen perlu memenuhi kriteria-kriteria tertentu supaya suatu kesimpulan yang kukuh dapat dihasilkan. Kriteria-kriteria ini perlu diambilkira dalam merangka satu metodologi bagi sesuatu eksperimen. Sebagai contohnya, katakan terdapat suatu bahan, A, yang diramalkan dapat menambahkan penghasilan susu oleh lembu. Suatu eksperimen perlu dijalankan untuk menentukan samada ramalan ini benar atau tidak. Satu kriteria yang penting disini ialah perbandingan iaitu diantara lembu yang diberikan bahan A dan lembu yang tidak diberikan bahan A. Kedua-dua lembu mesti diberikan faktor-faktor yang sama seperti makanan, air, persekitaran dan sebagainya supaya perbezaan di antara kedua-duanya hanyalah dari segi pemberian bahan A tersebut. Adalah penting juga untuk mengambilkira kaedah bagaimana bahan A tersebut diberikan. Jika ia diberikan secara suntikan bahan tersebut yang dilarutkan di dalam medium tertentu maka lembu yang tidak diberikan bahan A juga perlu disuntik dengan medium yang sama tetapi tanpa bahan A. Ini ialah bagi memastikan bahawa bukanlah proses menyuntik itu yang memberikan kesan ke atas penghasilan susu lembu tetapi kehadiran bahan A di dalam suntikan yang sebenarnya memberikan kesan. Oleh itu kesimpulan yang sah samada benar atau tidak bahan A boleh meningkatkan kuantiti susu yang dihasilkan oleh lembu dapat dibuat berdasarkan kepada perbandingan di antara kuantiti susu yang dihasilkan oleh lembu-lembu tersebut.

Dalam kes eksperimen ini terdapat satu lagi kriteria yang perlu diberi pertimbangan iaitu statistik. Oleh kerana lembu adalah sejenis haiwan dan haiwan merupakan suatu sistem yang kompleks maka kemungkinan terdapat faktor-faktor lain yang mempengaruhi penghasilan susunya. Oleh itu kriteria kedua yang perlu dipenuhi oleh keputusan eksperimen ini ialah pengesahan dari segi statistik. Jika eksperimen dijalankan dengan hanya seekor lembu bagi setiap kes maka kesimpulan yang diperolehi adalah sangat meragukan. Dengan menggunakan sampel bilangan lembu yang banyak dalam setiap kumpulan maka keputusan eksperimen ini dapat dianalisis dengan kaedah statistik dan memberikan kesimpulan yang lebih meyakinkan.

Kelemahan-kelemahan Sains

Kaedah saintifik merupakan satu kekuatan yang amat ketara bagi sains berbanding dengan kepercayaan tradisional di mana eksperimen yang sistematik tidak pernah dilakukan dan sesuatu teori hanya diasaskan kepada persepsi semata-mata. Namun begitu, di sebalik segala kekukuhan asas kajian sains seperti yang telah disebutkan, terdapat juga beberapa kelemahan sains yang menyebabkan status kebenarannya boleh dipertikaikan. Pertamanya, sains menggunakan logik induktif iaitu suatu kaedah inferens yang bermula daripada pernyataan khas tentang sesuatu subjek kepada pernyataan am (universal) mengenai kesemua subjek yang mempunyai ciri-ciri yang sama. Suatu hukum yang diterbitkan daripada logik induktif tidak boleh dikatakan sebagai suatu kepastian yang mutlak tetapi ia hanyalah sekadar mempunyai kebarangkalian yang tinggi. Katakan ada seorang pengkaji tertentu ingin membuat pernyataan am mengenai warna burung gagak. Apabila dia melihat seekor gagak maka didapati warnanya hitam. Apabila dia terus melihat gagak-gagak lain maka didapati kesemuanya berwarna hitam. Begitulah seterusnya dia melihat lebih banyak lagi burung gagak dari semasa ke semasa dan didapati kesemuanya berwarna hitam dan tidak pernah ditemuinya yang tidak berwarna hitam. Maka dia akan membuat satu pernyataan bahawa kesemua gagak yang pernah ditemui adalah berwarna hitam. Walaubagaimanapun, dia tidak boleh menyatakan dengan pasti bahawa semua gagak di dalam dunia berwarna hitam. Hakikat bahawa kesemua gagak yang pernah ditemui berwarna hitam hanyalah meningkatkan kebarangkalian bahawa semua gagak di dalam dunia berwarna hitam. Oleh itu kesimpulan yang sah daripada keseluruhan pemerhatian di atas ialah, kemungkinan besar semua gagak di dalam dunia berwarna hitam.

Alasan kedua untuk mempertikaikan sains ialah pemerhatian yang dibuat dalam mengendalikan kajian sains adalah berdasarkan pancaindera manusia. Pancaindera tidak semestinya memberikan kenyataan yang sebenar. Contohnya fenomena fatamorgana iaitu sesuatu yang kelihatan seperti air di atas permukaan bumi pada hari yang panas. Hakikatnya tidak ada air, apa yang kelihatan dari jauh hanyalah satu illusi. Tambahan pula pada zaman di mana sains telah mencapai kemajuan yang tinggi kebanyakan penyelidikan dilakukan dengan bantuan alatan berteknologi tinggi. Pemerhatian yang diperolehi daripada alatan seperti ini adalah dalam bentuk angka-angka atau imej-imej tertentu. Keputusan yang dicatatkan oleh seorang pengkaji adalah tafsirannya terhadap angka-angka atau imej-imej yang diberikan oleh alatan tersebut. Oleh itu kesimpulan yang dibuat oleh seorang pengkaji adalah hanya merupakan persepsinya terhadap maklumat yang diberikan oleh sesuatu alatan apabila ia digunakan ke atas sesuatu subjek. Ini bermakna bahawa teori yang dibuat dengan kaedah seperti ini hanyalah merupakan persepsi seorang pengkaji terhadap apa yang dilihatnya melalui alatan tersebut.

Salah satu contoh penggunaan alatan dalam mencadangkan satu hipotesis ialah eksperimen yang dilakukan oleh Ernest Rutherford untuk mencadangkan model struktur atom. Rutherford telah membedil (memancarkan) satu kepingan logam yang nipis dengan zarah α (alfa). Dia mendapati bahawa kebanyakan zarah α menembusi kepingan logam tersebut dalam satu garisan lurus, sedikit zarah terpesong pada sudut yang kecil dan lebih sedikit zarah dipantulkan pada sudut yang besar. Daripada keputusan itu Rutherford telah membuat inferens bahawa sebahagian besar isipadu atom merupakan ruang kosong dan di tengahnya terdapat nukleus yang bercas positif dan menempati isipadu yang sangat kecil relatif kepada isipadu atom tersebut. Rutherford sendiri tidak melihat atom-atom tersebut dan tiada sesiapa pun dapat melihat struktur atom samada dengan mata kasar atau dengan menggunakan sebarang jenis mikroskop. Oleh itu model struktur atom yang dikemukakan oleh Rutherford itu yang juga merupakan asas kepada model atom yang digunakan hari ini hanyalah merupakan satu persepsi yang diterbitkan daripada keputusan eksperimen.

Ketiganya banyak hokum dalam sains diterbitkan daripada pemerhatian yang berasaskan pengukuran. Dalam banyak hal, terutamanya apabila alatan moden digunakan pengukuran yang dilakukan adalah secara tidak langsung. Maksudnya ialah nilai sesuatu parameter yang ingin diukur dikira daripada suatu bacaan yang diberikan oleh suatu alatan. Kebanyakan alatan yang digunakan pada hari ini menggunakan kuasa elektrik dan bacaan yang diberikan merupakan nilai arus elektrik dan dipercayai bahawa ia diterbitkan oleh fenomena yang sedang diukur. Persoalannya ialah adakah benar bacaan yang diberikan itu memberikan nilai sebenar bagi apa yang diukur atau tidak?

Setiap alatan dan kaedah pengukuran juga mempunyai tahap kejituan (ralat) yang tertentu. Ralat ialah perbezaan bacaan yang diperolehi daripada pengukuran yang dilakukan berulang kali ke atas subjek yang sama. Ini bermakna hukum yang diterbitkan juga tertakluk kepada ralat tersebut. Di antara hukum yang paling awal dalam ilmu kimia ialah Hukum Keabadian Jisim iaitu bahawa jisim tidak dapat

diwujudkan atau dimusnahkan. Beberapa eksperimen yang dijalankan menunjukkan bahawa hukum ini adalah benar. Setelah sekian lama hukum ini diterima secara meluas, Albert Einstein, seorang ahli fizik yang terkemuka telah mengemukakan teori yang mengatakan bahawa jisim boleh berubah menjadi tenaga. Teori ini telah dapat dibuktikan apabila alat yang dapat mengukur jisim dengan lebih jitu telah dicipta. Eksperimen yang dijalankan mendapati bahawa dalam suatu pembelahan nukleus sedikit jisim akan hilang dan bertukar menjadi tenaga. Selepas itu Hukum Keabadian Jisim telah diubahsuai menjadi Hukum Keabadian Jisim-Tenaga. Ini bermakna bahawa kesahihan sesuatu hukum juga bergantung kepada kaedah pengukuran serta kejituan sesuatu alatan yang digunakan. Tiada satu alatan atau kaedah pengukuran pun yang tidak mempunyai ralat. Oleh itu ilmu sains pada hari ini tidak dapat menyatakan dengan jelas sejauh manakah benarnya sesuatu hukum itu.

Kesemua alasan yang diberikan di atas menunjukkan bahawa sains tidak dapat diterima sebagai suatu kebenaran mutlak. Kebenaran mutlak mengenai alam tabii adalah sesuatu yang tetap dan tidak berubah dari semasa ke semasa. Sains adalah percubaan manusia untuk mencari kebenaran tersebut. Dalam perjalanannya sains telah mengalami banyak pengubahsuaian. Oleh itu bagaimanakah sains dapat dikatakan sebagai kebenaran mutlak apabila ia berubah-ubah sedangkan kebenaran mutlak itu tidak berubah?

Islam dan Sainstism

Sainstism ialah istilah yang diberikan kepada kepercayaan bahawa justifikasi bagi setiap pernyataan di dalam apa jua bidang ilmu atau di dalam apa jua kepercayaan di dalam kehidupan perlu dibuat berasaskan kaedah saintifik. Dengan kata lain mengikut fahaman ini penentuan samada benar atau salahnya sesuatu pernyataan mestilah diasaskan kepada teori saintifik atau hujah logik yang digunakan di dalam kaedah saintifik. Golongan ini percaya bahawa sains adalah kebenaran mutlak. Mereka percaya kepada pancaindera dan kaedah saintifik semata-mata dan sesuatu yang tidak dapat dikesan oleh pancaindera atau kaedah saintifik dianggap sebagai tidak wujud.

Walaubagaimanapun, seperti yang telah dijelaskan, sains mempunyai banyak kelemahan. Selain daripada kegagalan dalam memberikan kata putus dalam sesuatu hukum atau teori fizikal, sains juga gagal dalam menangani persoalan metafizik. Hakikat kewujudan alam ghaib sama sekali dipinggirkan oleh sains. Sains tidak dapat menjelaskan tentang bagaimana wujudnya ciri-ciri spiritual manusia seperti perasaan, akal dan sebagainya. Ciri-ciri ini tidak harus dipinggirkan daripada sains fizikal kerana aspek spiritual juga mempengaruhi aspek fizikal, misalnya kesihatan fizikal seseorang boleh dipengaruhi oleh emosinya.

Satu lagi kegagalan sains yang sangat ketara ialah dalam menjelaskan kewujudan hidupan di atas muka bumi ini. Dalam hal ini Charles Darwin telah mengemukakan teorinya yang begitu popular di kalangan ahli-ahli sains Barat, iaitu Teori Evolusi Darwin. Menurut teori ini setiap organisma di atas muka bumi ini adalah merupakan keturunan daripada hidupan lain yang berubah secara beransur-ansur daripada satu generasi ke satu generasi lain. Organisma yang pertama wujud menurut teori ini ialah organisma yang paling ringkas iaitu yang hanya terdiri daripada satu sel. Organisma ini pula terbentuk daripada bahan-bahan yang menjadi komponennya yang terkumpul dan tersusun dalam satu susunan yang sangat kompleks secara kebetulan, lalu menjadi satu organisma. Ini adalah satu pernyataan yang bertentangan dengan logik kerana organisma yang paling ringkas sekali pun adalah sangat kompleks dan mustahil boleh terbentuk hasil daripada satu penyusunan yang berlaku secara kebetulan. Oleh kerana ia tidak logik maka ia juga adalah tidak saintifik. Pernyataan yang logiknya ialah organisma ini dicipta oleh satu kuasa yang pintar. Menurut kepercayaan beragama kuasa yang pintar ini ialah Tuhan. Namun begitu mengikut aliran kepercayaan sainstism pula istilah Tuhan adalah tidak saintifik kerana Tuhan tidak dapat dikesan oleh pancaindera atau oleh sebarang rekaan saintifik. Oleh itu mereka menerima Teori Evolusi Darwin yang juga tidak saintifik hanya semata-mata kerana tidak mahu mempercayai wujudnya Tuhan (Yahya 1999). Maka timbullah persoalan, apakah yang sebenarnya dikatakan saintifik, mempercayai Tuhan atau mempercayai Teori Evolusi Darwin?

Berbeza dengan sains yang diasaskan kepada pemikiran dan pemerhatian manusia semata-mata, Islam adalah suatu anutan yang diasaskan kepada wahyu. Islam adalah ajaran yang diturunkan oleh Allah kepada Nabi Muhammad s.a.w. Segala isi ajaran Islam terkandung di dalam al-Quran yang diturunkan oleh Allah melalui malaikat Jibril kepada Rasulullah s.a.w dan Hadis, iaitu perkataan Rasulullah s.a.w. Di dalam al-Quran dinyatakan bahawa alam ini diciptakan oleh Allah. Allah telah menetapkan bahawa

perjalanannya adalah mengikut sunatullah. Sunatullah inilah yang dipanggil hukum alam tabii iaitu hukum-hukum yang dikaji di dalam sains. Allah juga mempunyai kuasa untuk melakukan sesuatu di luar hukum-hukum ini pada bila-bila masa. Inilah penjelasan tentang perkara-perkara yang dianggap sebagai ajaib seperti mukjizat yang dikurniakan kepada nabi-nabi atau sesuatu kejadian yang berlaku di luar kelaziman yang biasa. Kenyataan ini juga dapat menjelaskan bahawa semua benda hidup diciptakan oleh Allah, bukan terjadi secara kebetulan. Apabila Allah menghendaki sesuatu terjadi, maka terjadilah ia seperti firmanNya:

Sesungguhnya perintahNya apabila Dia menghendaki sesuatu hanyalah berkata kepadanya: "Jadilah!" maka terjadilah ia.

(Surah Yaasin : 82)

Haruslah diingat juga bahawa percubaan untuk menjelaskan sesuatu kejadian Allah yang berlaku di luar hukum tabii biasa mengikut kacamata sains juga adalah merupakan satu pengaruh saintism yang mungkin tidak disedari. Contohnya, ada di kalangan pemikir yang cuba menggunakan teori sains untuk menjelaskan kejadian hari kiamat. Hakikatnya hari kiamat ialah hari terakhir di dalam alam dunia. Ia merupakan pemisah di antara alam dunia dengan alam akhirat. Oleh itu hukum tabii alam dunia mungkin tidak terpakai lagi pada ketika itu. Seperti yang disebutkan di atas, apabila Allah berkata "jadilah" maka terjadilah ia. Sebab itu kedatangan hari kiamat tidak dapat diramalkan oleh ahli-ahli sains sepertimana mereka meramalkan kedatangan sesuatu bencana alam seperti ribut taufan, banjir atau letupan gunung berapi. Barangkali jika ada sesuatu bencana besar yang menyerupai kiamat dapat diramalkan oleh ahli-ahli sains, maka itu bukanlah kiamat.

Asal-usul Saintism

Saintism adalah suatu ideologi yang lahir daripada fahaman sekularisma yang telah didalangi oleh tokoh-tokoh Yahudi. Ini menyebabkan mereka begitu bersungguh-sungguh menyebarkan fahaman ini untuk menghancurkan orang-orang bukan-Yahudi (yang digelar oleh mereka dengan istilah Goyim). Ini didedahkan di dalam Protokol Zionisme seperti berikut (Abdullah 2003) :

Biarkan mereka (Goyim) dengan teori-teori (sains) itu. Kerana itulah yang sentiasa mempengaruhi mereka supaya mempercayai sepenuhnya teori-teori itu. Para intelek Goyim akan berasa bangga dengan pengetahuan mereka tanpa menentukan samada pengetahuan mereka itu betul atau tidak, dan mereka akan menggunakan pengetahuan mereka yang telah diperoleh daripada sains, yang telah disusun oleh wakil-wakil khas kita untuk membawa mereka ke arah yang kita mahu. Jangan menyangka bahawa kenyataan-kenyataan ini kosong dan tidak bermakna. Renungkanlah kejayaan yang kita usahakan untuk Darwinisme, Marxisme, Nietzscheisme. Bagi kita orang-orang Yahudi nyatalah perintah-perintah ini melemahkan serta meleburkan fikiran orang-orang Goyim.

Oleh itu setiap orang Islam mestilah berhati-hati dalam mendalami ilmu sains dan sentiasa menanamkan keyakinan di dalam fikiran bahawa kebenaran yang hakiki itu hanyalah terdapat di dalam apa yang diturunkan daripada Allah. Haruslah diingat juga bahawa menerima sesuatu secara membuta tuli bukanlah merupakan ciri seorang intelek, seperti kata seorang ahli falsafah, Imre Lakatos :

"Komitmen secara membuta tuli kepada suatu teori bukanlah suatu kelebihan intelektual: ia adalah suatu jenayah intelektual".

KESIMPULAN

Kebenaran mutlak hanyalah boleh didapati dalam perkataan Allah dan rasulNya iaitu apa yang terdapat di dalam al-Quran dan hadis sahih. Setiap orang Islam wajib percaya kepada kedua-duanya. Selain daripada itu hukum-hukum atau teori-teori yang dikemukakan oleh ahli-ahli sains atau sesuatu kepercayaan yang diwarisi daripada nenek-moyang adalah tidak wajib dipercayai. Ini tidaklah bermakna bahawa ilmu-ilmu selain daripada agama harus dipinggirkan. Malahan mempelajari ilmu sains adalah digalakkan oleh Islam kerana ia membawa kebaikan kepada kehidupan manusia. Namun begitu seorang Islam mestilah tahu membezakan di antara teori yang baik dan teori yang boleh

merosakkan akidah. Oleh itu setiap orang Islam mestilah berpegang kepada prinsip bahawa ilmu sains itu dipelajari kerana nilai-nilai praktikalnya, bukan untuk diyakini segala teori-teorinya.

RUJUKAN

Abdullah, A.R., (2003) *Menjadi Intelektual*. Bentong : PTS Publications.

Thompson, M. (2003) *Philosophy of Science*. London : Hodder & Stoughton.

Yahya, H. (2005) *Penipuan Evolusi* (terj.). Kuala Lumpur : Saba Islamic Media.